

תכנית מלגות ות"ת לסטודנטיות וסטודנטים מצטיינים לתואר שני מחקרי

מאוכלוסיות הגיוון ומהפריפריה החברתית-כלכלית¹

(במקום תכניות המלגות הנפרדות לחברה ערבית, חברה חרדית, יוצאי אתיופיה ומלגת המר)

הנחיות-תשפ"ה

מטרת התכנית

תכנית זו פועלת בהתאם להחלטת ות"ת מיום 20.3.2024 העוסקת בעדכון מערך תכניות מלגות ההצטיינות המיועדות לאוכלוסיות גיוון ופריפריה חברתית-כלכלית. התכנית מיועדת לתמוך ולעודד סטודנטים וסטודנטיות מאוכלוסיות הגיוון (בני החברה הערבית, בוגרי החינוך החרדי ויוצאי אתיופיה) וכן סטודנטים וסטודנטיות מהפריפריה החברתית-כלכלית, לפנות ללימודי תואר שני מחקרי (עם תזה) במוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים ע"י ות"ת, לאפשר להם להקדיש את זמנם למחקר ובטווח הארוך להגדיל את מספר חברי הסגל האקדמי מאוכלוסיות אלה במדינת ישראל.

מאפייני התכנית

- I. הזוכים בתכנית ייבחרו על בסיס קריטריונים של **מצוינות אקדמית**, ובכלל זה, המלצות, הישגים אקדמיים והתרשמות כללית מהמועמד ומהפוטנציאל שלו להשתלב בעתיד כסגל אקדמי, באמצעות ועדת שיפוט שתורכב על פי נהלי מל"ג/ות"ת.
- II. ות"ת מעניקה מדי שנה עד 60 מלגות דו-שנתיות לסטודנטיות וסטודנטים מצטיינים לתואר שני מחקרי (עם תזה) מאוכלוסיות הגיוון ומהפריפריה החברתית-כלכלית, מתוכן מוקצות:
 - 23 מלגות לבני החברה הערבית
 - 8 מלגות לבוגרי החינוך החרדי
 - 5 מלגות ליוצאי אתיופיה
 - 6 מלגות לפריפריה חברתית-כלכלית (מלגת "המר")
 - 18 מלגות – סל תחרותי. במלגות אלה יוכלו לזכות מועמדים מכל 4 האוכלוסיות על בסיס הצטיינותם האקדמית. ועדת השיפוט איננה מחויבת לחלק את סך המלגות כפי שנקבעו לה מראש בהקצאות. במידה ומצאה כי איכות המועמדים אינה עונה על דרישותיה וציפיותיה לקבלת מלגות אלה. עוד יצוין כי ועדת השיפוט אינה מחויבת להתחשב בסדר העדיפויות ששלח המוסד (ראה סעיף 1 באופן ההגשה).
- III. המלגה תעמוד על סך של כ-42,000 ₪ לשנה (במחירי תקציב תשפ"ה), למשך שנתיים ומיועדת לצרכי קיום המלגאי/ת.
- IV. כל מוסד יגיש עד 20 מועמדים לתכנית המלגות על פי ההנחיות הבאות:
 - עד 7 מועמדים מהחברה הערבית
 - עד 5 מועמדים בוגרי החינוך החרדי
 - עד 3 מועמדים יוצאי אתיופיה

¹ בהתאם להחלטת ות"ת מישיבתה ביום 20.3.2024

עד 5 מועמדים מהפריפריה החברתית-כלכלית על בסיס ההגדרה שנקבעה בוות"ת ב-17.2.21 לעניין תכנית המלגות ע"ש נחמיה לבציון.²

בהגדרה ייכללו מועמדים אשר [בית ספרם](#) האחרון בפיקוח משרד החינוך במדד טיפוח 7-10 של משרד החינוך ו/או מועמדים ש**מקום מגוריהם** בגיל 18 היה באזור סטטיסטי הנכלל באשכולות 1-4 של המדד הכלכלי החברתי של הלמ"ס, ניתן לעשות חיפוש גם ב**מפה** המצורפת. על המוסד לציין לאילו מבין 4 האוכלוסיות משויך המועמד.

האחריות לבחירת המועמדים תהיה בידי המוסדות המגישים. הגשת רשימת המועמדים לות"ת תיעשה בהתאם להנחיות המפורטות בקול הקורא ותלווה בדברי הסבר על תהליך הבחירה והתחייבות על קיום התנאים הדרושים.

תקופת המלגה

- המלגה תינתן לתקופה של שנתיים לכל היותר. הענקת המלגה בשנה השנייה מותנית בהעברת הדיווח על פעילותו האקדמית של המלגאי.
- יובהר כי האמור לעיל הינו בכפוף לסעיף 11 בכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, ולעניין היעדרות בשל אירוע מזכה, וכן בהתאם לתיקון כללי זכויות הסטודנט כפי שנשלחו למוסדות ע"י המל"ג ביום 22.8.2018.

תנאים כלליים להגשת מועמדות

- א. המלגות מיועדות למועמדים מאוכלוסיות הגיוון כמפורט ב"מטרות התכנית".
- ב. המלגה מיועדת אך ורק לבעלי אזרחות ישראלית או לבעלי מעמד של "תושב קבע".
- ג. לימודי התואר השני יתקיימו באחד המוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים ע"י ות"ת.
- ד. למלגה יוגשו מועמדים אשר עומדים לסיים את לימודיהם לתואר ראשון או שסיימו את לימודי התואר הראשון עד לפני שלוש שנים ביחס להגשת הבקשה, (עבור עתודאים שירות צבאי חובה לא ייכלל במניין שלוש השנים), וצפויים להתחיל את לימודיהם לתואר שני **מחקרי** בשנת הלימודים העוקבת את הגשת המועמדות.³
- ה. המלגה תינתן לסטודנט עבור לימודיו באותו המוסד אשר הגיש מועמדותו. מעבר למוסד אקדמי אחר מבטל את הבקשה למלגה או הזכיה.

² לפי הגדרה זו להגשת מועמדות למלגת לבציון כסטודנט מ"הפריפריה חברתית-כלכלית" ייחשב מועמד אשר עומד בלפחות אחד משני הקריטריונים הבאים:

- א. למד באחת מהחטיבות העליונות המופיעות ברשימה העדכנית של "פריפריה חברתית-כלכלית" שהוכנה ע"י המדען הראשי של משרד החינוך.
- ב. מקום מגוריו במהלך רוב 12 שנות לימוד בבית ספר, בדגש על שלוש שנות תיכון, באחד מהישובים המוגדרים כ"פריפריה חברתית-כלכלית", בהתאם לרשימה העדכנית שהוכנה על ידי הלמ"ס.
- מועמד שאינו עומד בקריטריונים אלה, יוכל להגיש בקשה חריגה לקבלת המלגה באמצעות מכתב המנמק זאת.
- ³ א. באופן חריג, במחזור תשפ"ה בלבד, תתאפשר גם הגשת מועמדות של סטודנטים יוצאי אתיופיה אשר מסיימים את שנת הלימודים הראשונה שלהם לתואר שני מחקרי.
- ב. תתאפשר הגשת מועמדים אשר החלו את לימודיהם לתואר שני מחקרי בסמסטר ב' של שנת הגשת המועמדות (סמסטר ב' של שנת תשפ"ד)
- ג. במקרים בהם הרישום למסלול מחקרי אינו מתאפשר בשלב הרישום ללימודים אלא רק במתווה של מעבר למסלול מחקרי בשלב מאוחר יותר, בגלל נהלי המוסד, ניתן להגיש את המועמד למלגה, תוך הסבר והתחייבות המוסד כי הסטודנט יעבור למסלול מחקרי במהלך שנת הלימודים. במקרה זה תינתן המלגה על ידי המוסד האקדמי רק החל מן השלב בו הסטודנט עובר למסלול מחקר באופן רשמי. אז ניתן יהיה להחיל קבלת המלגה באופן רטרואקטיבי החל ממועד התחלת הלימודים לתואר שני.

- ו. בהתאם למדיניות מל"ג/ות"ת בנושא שוויון מגדרי, יש לעשות מאמץ להציע מספר שווה של נשים וגברים לתכנית. במידה ולא נמצאו מועמדות מתאימות, יתבקש המוסד להביא דברי הסבר נלווים.

נהלי הגשה

יודגש כי תיקי המועמדים וטופסי ההגשה יוגשו באופן מקוון בהתאם להנחיות שיועברו ע"י ות"ת באמצעות לשכת הרקטור של המוסד המגיש ולא באופן עצמאי ע"י המועמדים.

להלן המסמכים הנדרשים להגשה:

- רשימת המועמדים, המדורגים ע"פ סדר העדיפויות של האוניברסיטה (בהתאם [לטופס האקסל](#) המצורף).
- מכתב חתום ע"י הרקטור/ סגן הנשיא לעניינים אקדמיים ובו דברי הסבר בנוגע לתהליך בחירת המועמדים: שיקולי המוסד בהגשת כל מועמד, וכן התחייבות בנוגע לעמידת המועמדים והמוסד בתנאי התכנית.
 - עבור כל מועמד, תיק מועמד (בפורמט pdf, קובץ אחד לכל מועמד), הכולל:
 - 3.1 [טופס הגשה](#) מלא וחתום
 - 3.2 תקציר קורות חיים של המועמד (עד עמוד 1, כולל פרטי קשר ופירוט אודות השכלה אקדמית, השתתפות בכנסים בינ"ל, וזכייה במלגות/מענקים/פרסים הצטיינות וכל מידע רלוונטי אחר).
 - 3.3 מכתב אישי (עד עמוד) מהמועמד לחברי הוועדה בו הוא מתבקש לכתוב בסגנון חופשי (ולא פורמאלי) על הרקע האישי והמקצועי ועל תחום המחקר.
 - 3.4 גיליון ציונים עדכני של לימודי התואר הראשון עד לשלב הגשת המועמדות למלגה והמיקום היחסי של המועמד/ת ביחס לקבוצת הלימוד (מחלקה, חוג וכו').
 - 3.5 אישור זכאות לתואר ראשון (במידה ואין בידי המועמד/ת אישור זכאות לתואר, יש להשלים את האישור עם קבלתו)
 - 3.6 אישור על רישום/קבלה ללימודי תואר שני מחקרי במוסד להשכלה גבוהה המתוקצב על ידי ות"ת (במידה ובשלב הגשת המועמדות טרם התקבלה תשובת המוסד לגבי הקבלה ללימודים, יש להשלים את אישור הקבלה ללימודים בהקדם ועד תחילת חודש אוקטובר של שנת הגשת המועמדות).
 - 3.7 שתי המלצות מאנשי סגל בכיר שלימדו את המועמד/ת בתואר ראשון.
 - 3.8 פירוט מלא אודות מקורות מימון נוספים כגון שכר ו/או מלגה נוספת. על מנת להבטיח מניעת כפל תקצוב, יודגש כי במקרים בהם זכה המלגאי במלגות או מענקים שמקורם בתקצוב ציבורי ישראלי בנוסף למלגה זו, יהיה על המועמד לבחור במלגה/מענק אחד בלבד.
 3. התיקים יוגשו באמצעות המערכת הממוחשבת.
 4. **המועד האחרון להגשת מועמדים/ות לתוכנית על ידי המוסדות הוא עד ליום 10.9.24.**
 5. המוסדות יקבעו לוחות זמנים פנימיים לצורך הגשת המועמדים/ות עד לתאריך שלעיל. לוחות זמנים אלה מחייבים את המועמדים/ות.

תנאים למימוש המלגה

המלגאי מתחייב כלפי המוסד:

- ללמוד בהיקף מלא.
- לסיים את התזה המחקרית תוך שנתיים המקבילות לתקופת המלגה או לכל היותר בתוך שלוש שנים ממועד זכייתו במלגה.
- לבקש את אישור המוסד, לכל הפסקה בעבודת המחקר לתקופה של ששה חודשים או יותר. בכל מקרה לא ניתן להקפיא את המלגה ליותר משנה אחת.

המוסד מתחייב כלפי ות"ת:

- להביא לידיעת המלגאי את תנאי התוכנית ואת חובותיו וזכויותיו בהתאם אליהם.
- לשלם למלגאי לכל הפחות את סכום המלגה השנתי, וזאת בכפוף לעמידת המלגאי בתנאים התכנית.
- לא להעסיק את המלגאי על חשבון המלגה. יודגש כי המלגאים יוכלו לעבוד בתקופת המלגה בהיקף שלא יעלה על 8 שעות שבועיות, ובתנאי שעבודתם רלוונטית לתחום לימודיהם/מחקרם, ובכפוף לאישור בכתב ממנחה המאסטר. עבודתו של המלגאי כאמור במהלך תקופת המלגה תהיה בשכר עבודה מלא (הנפרד מהמלגה), בגינו ישולמו הפרשות לזכויות סוציאליות ומס הכנסה כדין, ושכר זה לא יינתן כתמורה לרבות כל התחייבות של המלגאי למתן שירות כלשהו לנותן המלגה או למילוי תפקידו בו.

בתום השנה האקדמית יגיש המוסד לות"ת דו"ח שנתי הכולל את המידע הבא:

- רשימת המלגאים הממשיכים לשנת הלימודים הבאה בצירוף דוח התקדמות אקדמי, דיווח קצר מטעם מנחה התזה, וכן המלצה להמשך הענקת המלגה לשנה נוספת. האוניברסיטה מתחייבת להודיע על כל הפסקת לימודים העולה על שישה חודשים.
- אישור על קבלת תואר שני עבור המלגאים שסיימו את השנה השנייה של קבלת המלגה (לא יאוחר משלוש שנים לאחר מתן המלגה), וכן מידע (אם קיים) על אפשרויות ההתפתחות האקדמית או המקצועית שלהם (כגון המשך ללימודי דוקטורט).
- דיווח כספי על התשלומים שהועברו לכל זוכי המלגה בשנת הלימודים הנוכחית (שנה ראשונה ושנייה), חתום על ידי מנהל הכספים של האוניברסיטה. על סמך הדיווח הנ"ל, תעביר ות"ת לאוניברסיטאות בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור כל המלגאים.